

DE NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-VERHOOR
Voor de Stad, f12.—
Franco per post, s 14.—

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ADVERTENTIE.
15 cent de regel
behalve 35 cent voor

(Verschijnende driemaal ter week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag)

SPANJE.

De kwestie betrekkelijk de geloofsbriefen is thans in de beide wetgevende kamers behandeld, die ten voordeele van Espartero en het ministerie beslist hebben. De Debatten zijn zeer hevig geweest, maar het antwoord van den Heer Gómalez was kalm en gematigd; om de gevoeligheid van het fransch gouvernement niet te kwetsen, heeft de spaansche minister zich binnen de constitutionele grenzen gehouden, hij heeft door de bedoeling der constitutie aangeduid, dat de Heer de Salvandy zijne geloofsbriefen aan den regent, de eenige wettige representant van het rijk, moest overhandigen.

— Het spaansch gouvernement vervolgt den loop zijner vijandelijkheden tegen de kerk. Men merkt in het wetsontwerp betrekkelijk de kerkelijke organisatie, de volgende schikkingen op:

Art. 1. Er zal in Spanje, voor de kerkelijke geschillen, geene andere regtsmagt zijn dan de gewone jurisdictie der dioceesanen met een appel aan de onmiddellijk hogere magt, volgens de voorschriften der spaansche kerk.

Art. 2. De natie erkent geene vreemde kerkelijke jurisdictie. Bij gevolge moeten de ontsane geschillen in de aartsbisschoppelijke provincien van Spanje beëindigd worden.

Art. 3. De natie doet afstand van het privilegie en de gunst, die op het verzoek van Koning Karel III. krachtens breve van den 26 Maart 1774 toegestaan is; de regtbank der rota van de Apostolische nunciatuur dezer koninkrijken is dus afgeschaft.

Art. 4. De natie doet insgelijks afstand, van het door Koning Karel I. verkregen privilegie, behelzende dat de afgezanten van Z. H. in dit Koninkrijk eene regtsmagt zouden uitoefenen. De spaansche nunciatuur is dus afgeschaft. Volgens andere beschikkingen blijven insgelijks afgeschaft de geestelijke regtsmagt aan de militaire orders toegestaan, de bijzondere regtbank der orden, die der Apostolische junta, en die der vergaderingen van St. Jan van Jerusalem. Het Gouvernement erkent de onmiddellijke afhankelijkheid der Bisschoppen van Leon en Oviedo van den Apostolischen stoel niet meer.

Het Vikariaat Generaal der nationale legers is gesupprimeerd. De Spaansche kerk zal van heden af aan geen regt meer doen, dan in geestelijke of zuiver kerkelijke geschillen. (Kl. Correspondent.)

OOSTEN.

— Men schrijft uit Alexandrie, 23 December: eene treurige gebeurtenis heeft heden op de *Mahmoudié* plaats gehad. De Katholieke bisschop en de bisschop der afgescheurde Grieksche kerk, kwamen van eene reis in Opper-Egypte terug, toen eensklaps eene hevige stormwind het schip van den laatste omsloeg; het zonk dadelijk, en voor dat men den Griekschen Bisschop hulp kon toebrengen was hij reeds met zijnen bediende en elf passagiers omgekomen. Het lijk van den prelaat werd naar het Grieksch klooster te Alexandrie vervoerd, waar men hetzelfde 24 uren ten toon stelde; vervolgens werd het volgens het gebruik zijner kerk ter aarde besteld. — de Bisschop was nog slechts 36 jaren oud. (Gaz. Univ. de Leipzig.)

— In de Provincie Cartago (Zuid-Amerika) had op den 2 September 1841 een aardbeving plaats, die de verschrikkelijkste ongelukken heeft te weeg gebracht.

Verscheidene steden zijn geheel en al vernield, en een groot getal inwoners onder de puinhopen bedolven. Men heeft nog niets naders betrekkelijk dit vreeschrikkelijk ongeluk vernomen. (Journal de Bruz.)

DUITSCHLAND.

Men schrijft uit Berlijn 10 Januarij:

Sedert gisteren loopt hier het gerucht, dat de benoeming van den Opperpresident der Rijnprovincie, de heer Bodelschwingh-Velméde, als Minister van Financiën, zeker is. Men spreekt ook van de oprigting van een Ministerie van Koophandel.

— Men verwacht de bekendmaking van een kabinetsbevel betrekkelijk de censuur, welks inhoud zeer liberaal zou zijn. De Minister van Staat aan wien dit bevel gezonden is, heeft het reeds aan de andere Ministers medegedeeld. De Censeurs zouden de instructie ontvangen dat zij meer naar den geest dan wel naar de letter van de wet op de censuur moesten te werk gaan. Onze Dagbladen zullen daardoor meer stof krijgen om over binnenlandsche zaken te spreken en om deze reden zullen de buitenlandsche tijdingen, nu zoo omslagtig medegedeeld, worden beperkt. (zie hieronder).

— Z. M. de Koning van Pruisen zal aanstaande Donderdag avond te Ostende scheep gaan naar Londen, Zijn Ex. de Ridder Bunsen zal zich naar Ostende begeven, ten einde de Vorst aldaar te ontvangen. Bij zijne aankomst, dat Vrijdag zal zijn, zal Z. M. zich dadelijk naar Windsor begeven.

Het is jammer dat de Koning niet langer dan acht dagen in Engeland kan vertoeven; maar als het Z. M. niet mogelijk is zijn verblijf te verlengen heeft men reden om te hopen, dat hij in den loop van den zomer of der aanstaande herfst weder komen zal.

(Morning Post.)

WURTEMBERG. De Keulse Courant maakt de voordragt bekend, welke de Bisschop van Rottenburg aan de Gedeputeerde Kamer van Wurtemberg op den 8 November 1841 heeft ingediend, ten einde den Koning te verzoeken om de geschikte maatregelen te nemen, voor het behoud der Godsdienstvrede, met aan de Katholieke kerk de vrije Godsdienst uitoefening toe te staan, die haar door de Constitutie van het land wordt gewaarborgd.

— Het gerucht wil, dat de Koning door tusschenkomst van den Franschen afgezant, Graaf Bresson, eenen eigen handigen brief van Lodewijk Philips zou ontvangen hebben, waarin hij zijn verlangen te kennen geeft, dat Z. M. bij zijne terugkomst uit Londen over Compiègne zou reizen, indien hij geen plan had om tot Parijs door te komen; Alexander de Humbold zou er zeer voor zijn, dat de Koning het laatste deed.

— In de Pruisische Staats-Courant wordt eene circulaire medegedeeld, die aan de provinciale besturen gezonden is, ten einde dezelve bekend te maken met de bedoelingen des Konings nopens de uitoefening der censuur. Dezelve is van den volgenden inhoud:

» Ten einde bij de uitoefening der censuur eene groote gelijkvormigheid in te voeren en de drukpers thans reeds van nuttelooze en niet in 's Konings bedoelingen liggende beperkingen te bevrijden, heeft Z. M. bij eene den 10. dezer uitgevaardigde order, uitdrukkelijk elke onbehoorlijke belemmering der drukpers afgekeurd, en, uit aanmerking van de hooge waarde en de behoefte eener vrijmoedige en bescheidene openbaarheid, ons gemagtigd, om de censoren op nieuw tot eene behoorlijke inachtneming van art. 2 van het edikt nopens de censuur (van 18 October 1819) aan te manen.

» Volgens de wet, moet de censuur geen ernstig en bescheiden onderzoek der waarheid hinderen, noch aan de schrijvers een ongepasten dwang opleggen, noch het vrije verkeer van den boekhandel belemmeren. Haar doel is: » datgene te beletten, wat tegen de algemeene grondbeginselen der godsdienst strijdt; te onderdrukken wat met de zedekunde en de goede zeden onbestaanbaar is — zich aan te kanten tegen het inmengen van godsdienstige leerstellingen in de staatkunde en tegen de daaruit ontstaande verwarring van begrippen; eindelijk alles te verhoeden wat op de waardigheid en veiligheid zoowel aan den Pruisischen Staat als van de overige Duitsehe Bonds staten, inbreuk maakt.»

» De censuur mag derhalve niet in eenen bekrompen geest uitgeoefend worden, die nog verder zou willen gaan dan deze wet. De censor kan eene vrijmoedige beoordeeling, ook der binnenlandsche aangelegenheden, zeer wel toelaten. De onmiskenbare moeilijkheid om hiervoor de juiste grenzen te vinden, mag hem evenmin afschrikken van het streven, om aan de ware bedoeling der wet volkomen te voldoen, als zij hem verleiden moet tot eene angstvalligheid, welke reeds te dikwerf aanleiding gegeven heeft tot verkeerde opvattingen aangaande de bedoelingen van het gouvernement. Blijft het onmogelijk bij eene instructie voorschriften voor alle voorkomende gevallen te geven, dan zal toch de beschaving en de maatschappelijke stelling der censoren een waarborg jaarvoor opleveren, dat het aan hun beleid zal getukken het juiste midden tusschen de beide uitersten te vinden en dat daardoor voldaan worde zou wel aan de behoefte van een vrijer wetenschappelijk onderzoek als aan de verplichting om de bijzondere burgers en de geheele maatschappij in derzelve hoogere belangen voor vijandelijke en kwaadwillige aanranding te beveiligen.

» Hieruit volgt in het bijzonder, dat geschriften, waarin het staatsbeheer in de zelfs geheel of in enkele takken beoordeeld, uitgevaardigde of nog uit te varendigen wetten ter toets gebracht, gebreken en misvattingen opengelegd, verbeteringen voorgesteld worden, niet verwerpelijk te achten zijn, al zijn zij juist niet in den zin der regering geschreven, mits zij slechts o'voegzamen toon gesteld en van eene welmeenende strekking zijn. In welk eene mate dergelijke beoordeelingen van maatregelen der regering en openbare geschriften kunnen toegelaten worden, bewijst onder anderen de uitgebreidheid, waarmede in de openbare dagbladen verslag is gedaan van de handelingen der Rijnsche Provinciale stenden. Maar daarbij wordt als eene onvermijdelijke voorwaarde voorondersteld, dat de strekking der tegen de maatregelen der regering geopperde bedenkingen niet hatelijk zij of van kwaden wil getuige, maar welmeenend zij; en van den censor moet men goeden wil en beleid genoeg verwachten om te kunnen onderscheiden waar het één of het andere het geval is.

» Met inachtneming hiervan, hebben de censoren ook bijzonder te letten op den vorm en den toon der geschriften, en voor zoo ver dezelve blijken mogten door hartstogtelijkheid en hevigheid eene nadelige strekking te hebben, niet toe te laten dat dezelve gedrukt worden. Alles wat tegen de godsdienst in het algemeen of tegen de leerstelling op eene ligtvaardige of vijandige wijze rigt is, mag niet gedrukt worden, en evenzo datgene waardoor de goede zeden en de uiterlijke eerebaarheid beleedigd worden.

» Beledigende uitdrukkingen en oordeelvellingen over bijzondere personen zijn niet voor den druk geschikt. Hetzelfde geldt omtrent al hetgeen de denkwijze van bijzondere personen of van geheele standen verdacht zou kunnen maken, omtrent het gebruik van partijnamen en andere persoonsaankeningen.

» Wanneer de censuur, naar deze aanwijzingen, in den geest van het edikt van 1819 uitgeoefend wordt, dan wordt voor eene vrijmoedige en oirbare openbaarheid genoegzame speelruimte gegeven, en het is te verwachten, dat daardoor eene groote deelneming aan vaderlandsche belangen opgewekt en dus het nationale gevoel verhoogd zal worden. Langs dien weg mag men hopen, dat ook de staatkundige litteratuur en de dagbladen hunne bestemming beter inzien, met de aanwinst van ruimere stof ook eenen meer waardigen toon aannemen, en het voortaan versmiden zal, om, door mededeeling van nietsbeduidende, uit vreemde dagbladen ontleende, van kwalijkgezinde of slecht onderrigte correspondenten afkomstige nieuwstijdingen, door achterklap en personaliteiten, op de nieuwsgierigheid der lezers te speculeren, — eene strekking waartegen de censuur ongetwijfeld geroepen is te waken.

» Maar om nader tot dit doel te geraken is het noodig, dat bij de toelating van nieuwe tijdschriften en nieuwe redacteuren met de grootste behoedzaamheid te werk gegaan worde, opdat de dagbladpers slechts aan mannen van volstrekt ongekrenkte faam toevertrouwd worde, wier wetenschappelijke hekwzaamheid, rang en karakter eenen waarborg opleveren voor den ernst hunner pogingen en voor hunne goede denkwijzen. Dezelfde behoedzaamheid moet worden in acht genomen bij de aanstelling van nieuwe censoren, opdat het censorambt alleen aan mannen van beproefde denkwijze en bekwaamheid worde opgedragen, die aan het vereerende vertrouwen, dat in hen gesteld wordt, volkomen beantwoorden; mannen, die, weldenkend en scherpzinnig tevens, den vorm van het wezen der zaak verstaan af te scheiden en die, met een vasten takt, bedenkingen weten ter zijde te stellen, waar geest en strekking van een geschrift op zich zelve die bedenkingen niet regtvaardigen.

Dit stuk is onderteekend door de ministers van binnenlandsche zaken en politie, van de geestelijke aangelegenheden en van buitenlandsche zaken.

(Staats-Cour.)

ENGELAND.

Men schrijft uit Londen den 11 dezer:

Het is thans zeker dat Sir Robert Peel genoodzaakt zal zijn het personeel van het kabinet te wijzigen. Deze wijziging zal, zoo als zekere dagbladen ten onrechte beweren, geene ontbinding worden, maar het kabinet zal uit hare gelijksoortigheid nieuwe waarborgen van kracht en duurzaamheid trekken.

Men heeft veel gesproken van den tegenstand des Hertogs van Buckingham, op het dringende verzoek zijner collega's, over het vraagstuk der granen. De edele Hertog blijft onveranderlijk bij zijn besluit, hij zal niets toestaan, en weigert deel te nemen aan de verantwoordelijkheid der kabinetsonwerpen.

De Hertog van Buckingham schijnt zijne portefeuille tegen eene ambassade te zullen verwisselen, en misschien zal hij de wijk naar Parijs nemen, om vandaar den storm in het parlement te hooren brullen.

Men spreekt ook van de aftreding van eenen anderen minister, maar hieromtrent schijnt nog niets met zekerheid bekend te zijn. Overigens zijn de veranderingen uitgesteld tot na den doop van den prins van Gallien en het bezoek van den Koning van Pruisen.

De aftreding van den Hertog van Buckingham, veroorzaakt onder de teruggaande partij veel ongerustheid, omdat zij daarin de zegepraal der gematigde denkbeelden van Sir Robert Peel en van den Hertog van Wellington ziet.

Wij meenen hierbij te kunnen voegen, dat Sir Robert Peel in zijnen vriend Lord Stanley, eenen sterken tegenstand gevonden heeft, betrekkelijk al de bevredigende middelen, die hij ten opzichte van Ierland had gemeend te moeten aannemen. Sir Robert Peel is zeker de bekwaamste persoon der bevredigende partij en het meest geschikt om de ware belangen van zijn land te begunstigen; maar zijne positie is zeer moeilijk en de nieuwe oppositie, die hij in Lord Stanley ontmoet, zal niet de grootste zijner moeilijkheden zijn.

Lord Stanley wil, zoo als men zegt, de bewijzen tegen Ierland te baat nemen, welke hem de latere geschriften van eenige voornamen Katholijken van Engeland die hunne zaak van O'Connell afgescheiden hebben verschaften. — (l'Univers)

— Eenige dagen geleden, hebben de Engelsche visschers op de kust van Kent eene zonderlinge vangst gehad. Zij hebben door middel van hunne riemen eene walvisch gevangen, hunne lijnen waren niet sterk genoeg om het dier naar boord te trekken. Het heeft langer dan anderhalf uur geduurd, eer men dezelve meester was en op het strand kon slepen.

— LONDEN 14 Januarij. Naar men verzekert heeft het gouvernement zich laatstleden donderdag in de Kabinetraad voor de eerste maal met de onderwerpen bezig gehouden, die aan de deliberatien van het Parlement in de aanstaande zitting zullen worden voorgelegd.

— Sir Robert Peel heeft de volgende circulaire aan de Torie-gezinde leden van het Parlement toegezonden.

WHITE-HALL 5 Januarij 1842.

Mijn Heer, daar de dag waarop het Parlement moet bijeenkomen, op den 3 Februarij bepaald is, zoo neem ik de vrijheid, U te onderrigten, dat de wetgeving zich onmiddellijk met zaken van een uiterst belang dient bezig te houden.

Hopende dat het u mogelijk zal zijn om op dien dag in de Kamer der Gemeenten tegenwoordig te zijn heb ik de eer enz. (Globe.)

— Men leest in de *Morning-Post*:

Onze correspondent uit de Hoofdstad Liverpool, meldt ons de volgende tijding, ontleend uit eenen brief van Buenos-Ayres, gedateerd 2 November: Wij ontvangen op den oogenblik tijdingen, welke inhouden, dat Lavallo, gevangen genomen of gedood is, of dat hij zich zelve gedood heeft; zulks is nog niet officieel bekend, maar volgens de vreugdetekenen, die hier hebben plaats gehad, hebben wij reden om de geloofwaardigheid dezer tijding niet te betwijfelen.

— Men schrijft uit Windsor den 13. Januarij. De doopplegtigheid van den Koninklijken Prins is bepaald op Dingsdag den 25.

— Z. M. de Koning van Pruisen zal, naar men verzekert, door de Hertogen Wellington en Sutherland, ontvangen worden.

— In het gesticht van den H. Pancratius, is een arme man gestorven, die den ouderdom van 98 jaren bereikt had; in zijne jeugd was hij een speelmaker van George IV geweest. Zijn vader was 102 en zijn grootvader 104 jaren oud geworden. Hij had nog een broeder, die thans 101 jaren oud is. —

FRANKRIJK.

De lijst der ingeschrevenen om bij de discussie van het antwoord op de troonrede te spreken, bestaat uit de navolgende Heeren:

Voor: de Heeren de Carné, de Markies de Lagrange, Fould, Li Dières.

Tegen: de Heeren Bechard, Berville, de Tocqueville, Dugabé, de Hertog de Valmy, Durand de Romorantin.

De Heeren de Carné, Bechard en Berville hebben den geheelen nacht in de kamer doorgebracht, om toch maar het eerst op de lijst te komen. —

— De Dagbladen van Lijon, maken melding, van een ongeluk, dat in de gemeente Huez, canton Bonrg-d'Oisans heft plaats gehad. De Pastoor dezer gemeente diende eenige dagen geleden het heilige Oliesel aan eenen zieke toe.

Volgens gewoonte was een groote toevloed van menschen, bij deze godvruchtige en treurige plegtigheid tegenwoordig; omstreeks honderd personen, bevonden zich in de kamer van den stervende op de eerste verdieping; de andere waren beneden gebleven.

Eensklaps en juist toen de Eerwaarde Priester zijne bediening volbragt had, begint de vloer van het vertrek te zakken en stort met een verschrikkelijk geraas naar beneden. Het bed van den zieke, het huisraad, en tot overmaat van ramp een brandende kagchel, alles stort met de aanschouwers in het binnenvetrek van het huis neder. Het is onmogelijk, zich de toestand dezer ongelukkigen voortstellen, die onder de pijn der elkander verpletterende meubelen begraven, door de zware balken verbrijzeld, door de stof verstikt of door het vuur verbrand werden.

Twintig personen zijn hierbij verschrikkelijk gewond; zeven of acht in doodsgevaar, en een is op denzelfden oogenblik omgekomen. De Pastoor is slechts licht gekwetst, en de zieke is gelukkig gespaard.

Op de tijding van dit voorval, heeft de prefect voorloopig eenigen bijstand aan de slagtoffers van deze beklagenswaardige gebeurtenis toegebracht.

— In de zitting van 13 Januarij heeft de Kamer der Pairs bevolen, dat de gerant van het Dagblad

le *Siecle* voor hare balie zoude gedagvaard worden wegens een artikel voorkomende in die *Courant*, in hetwelk de Kamer der Pairs gehoord word.

Aanstaande heeft de Heer de Chambrolle, hoofdredacteur van de *Siecle*, en lid van de Kamer der Gedeputeerden, aan den president der Pairs geschreven; om hem te verklaren, dat hij zelf de schrijver is van het bewuste artikel, en daarom ook de verantwoordelijkheid van hetzelfde dragen wil.

Dit brengt de Kamers der Pairs in eene moeilijke omstandigheid, dewijl zij zonder toestemming van de Kamer der Gedeputeerden geenen Volksvertegenwoordiger dagvaarder kan.

— PARIJS 14 Januarij. Te Parijs verspreidt zich het gerucht van den dood des Hertogs van Angoulême.

BELGIE.

Men leest in de *Courier des Ardennes*: De wolven verloopen zich in menigte op verschillende plaatsen. Er zijn reeds verscheidene dezer schadelijke dieren vernield. In de gemeente Libou heeft men er twee gedood: de eene was in een strik gevangen en een jongmeisje, Maria Elisabeth Marchal genaamd, had hem levend naar het dorp gebragt.

— De Eerw. Paters Redemptoristen hebben aan den *Courier de l'Escaut*, eenen brief gezonden, gedateerd 12 Januarij, waarin zij de inwoners van Doornik bedanken voor den ijver en de zelfopoffering, die zij getoond hebben om den brand tegen te gaan; die anders het gesticht der Eerw. Paters geheel in asch zou gelegd hebben. Dit huis behoort aan Mw. de Barones Carrier; de brand was op de eerste verdieping tusschen het plafond en den zolder waar een schoorsteenpijp tusschen doorging, ontstaan.

Een half uur nadat men een zware rook had opgemerkt, is het, dank zij de spoedige hulp, gelukt om het vuur meester te worden; de schade wordt op 600 franken geschat.

— Men leest in de *Courier de l'Escaut*: Wij vernemen dat Mgr de Bisschop in de gepasseerde week eten als in vorige jaren; 3400 brooden van drie pond aan de armen der stad, bij gelegenheid zijner feestdag, heeft uitgedeeld. Dit is een der talrijke werken der onafgebroken weldadigheid van eenen eerwaardigen Prelaat.

— Men leest in de Dagbladen dezer stad van heden morgen, dat de Generaal Lecharlier de personen genoemd heeft, van wie hij 20,000 franken ontvangen had, die hij voorgeeft hem bij zijne gevangenneming onstolen te zijn. — Deze zijn opgeroepen. De Heer Lecharlier heeft in zijn verhoor niemand genoemd, naar gezegt dat de 20,000 franken die in zijn koffer waren, in banknoten van de groote bank en van de Belgische bank bestonden. —

— Eene deputatie der stedelijke regering van Mechelen is den 13 dezer bij den Minister van Oorlog ten gelooze geweest, ten einde eene vermeerdering van garnizoen te verkrijgen, men zegt dat de Minister aan de deputatie beloofd heeft, dat dit verzoek in overweging zou genomen worden.

— In de *Independant* leest men het volgende:

Z. M. de Koning van Pruisen, reizende onder den naam van Graaf Zollern, zal zich onmiddellijk met den Vapeur van Luik naar Ostende begeven.

— Z. M. de Koning der Belgen, zal aanstaanden Woensdag, met een bijzonder convooi van Laeken naar Ostende vertrekken, alwaar eene bijeenkomst tusschen de twee Vorsten zal plaats hebben. Bij die gelegenheid zal een groot diner gegeven worden, waarbij de burgerlijke en militaire autoriteiten zullen tegenwoordig zijn. Den volgenden dag zal Z. M. de Koning van Pruisen met zijn gevolg naar Londen sloop gaan.

— Koning Leopold, keert weder naar Brussel terug; het is tot heden nog niet bepaald of Z. M. naar Londen zal gaan, om de doopplegtigheid van den prins van Gallien bij te wonen.

— Aan de administratie van den spoorweg zijn verscheidene bevelen gegeven, om bij de aankomst van Z. M. den Koning van Pruisen, aan het station te Aus eenige rijtuigen ter beschikking gereed te hebben.

— De officieele aankondiging van eene bijeenkomst der beide Vorsten, zal een einde maken aan het gerucht aangaande de bedoelingen van den Koning van Pruisen, die, naar men zeide, België zoude passeren, zonder met onzen Koning in eenig onderhand te treden.

— Naar men verzekert, is onlangs bij Koninklijk besluit, tot Grootkruis der Leopolds orde benoemd, de minister van Financien in Frankrijk, en tot Kommandeur dier orde, de Heer Conte, administrateur der posten.

NEDERLAND.

— Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken heeft aan de heeren Gouverneurs der provincien mededeeling gedaan, dat het uit een ingesteld onderzoek, ter zake van het op 23 december jl. te Zwolle voorgevallen ongeluk met eene diligence, voorhands met genoegzame zekerheid is op te maken, dat de eenige oorzaak van de bedoelde ramp is gelegen geweest in den zwakken en bouwvalligen staat van den brug te Zwolle. Het is, naar aanleiding van dien, en ten einde dergelijke onheilen zoo veel mogelijk te verhoeden, dat Z. Exc. de Gouverneurs der onderscheiden gewesten heeft uitgenoodigd, de plaatselijke besturen aan te schrijven, om onafgebroken toe te zien, dat al de in hunne stad of gemeente aanwezige bruggen steeds in eenen goeden staat worden gehouden, en om te dien einde de bestaande verordeningen nopens het onderhoud der bruggen ten zorgvuldigste na te leven. (Rot. Cour.)

— Z. M. de Koning-Groothertog heeft, bij besluit van den 1. dezer, tot ridder grootkruis der orde van de Eikenkroon benoemd Z. D. H. Prins Frederik Willem van Hessen, luitenant-generaal in Pruisische dienst en militairen gouverneur der vesting Luxemburg; tot ridders, met de Ster van diezelfde Orde, den baron Blochhausen, honorair kamerheer en kanselier *ad interim* voor de Luxemburgsche zaken, en de Heeren de la Fontaine en Gellé, *ad interim* gouverneur en lid van den raad van bestuur des Groothertogdoms; of commandeurs dier orde, den Heer Jurion, burgemeester van Diekirch, T. Pescatore, lid van den gouvernementsraad, Willmar, procureur-generaal, Witri, notaris te Echternach, Servais, advocaat te Luxemburg en Dams, eigenaar te Reckingerhoff.

MINGELWERK.

O'CONNELL.

In de *Biographie des contemporains illustres* welke te Brussel wordt uitgegeven, komt eene zeer schilderachtige en belangrijke levensbeschrijving voor, van den bevrijder van Ierland, Daniel O'Connell. Het belang dat de Katholijken over het algemeen in Ierland stellen, noopt ons, deszelfs verdediger te schetsen, dien wij, als onafscheidelijk met Ierland vereenigd beschouwen. Wij zullen hier derhalve de voornaamste trekken uit die Biographie, vrij vertaald, laten volgen.

Men verbeelde zich een man, die noch soldaat, noch magistraatspersoon, noch priester is; die echter in zijn voorkomen en zijne handelingen iets van elk dier drie standen heeft; een man, die alleenlijk door de kracht zijner woorden geslaagd is, om in eene gevestigde maatschappij, te midden van een doolhof van befeugelende wetten, een gouvernement te stichten, dat buiten de wet is, en wiens alleenheerschend opperhoofd hij is; eene magt, die, hoewel slechts op eenen zoo broozen grondslag gevestigd, als de volksgunst is; evenwel reeds sinds weldra twintig jaren bestaat, en zich met elken dag nog versterkt; eene magt, zoo als er nooit eene geweest is, die zich, niettegenstaande haar regt nergens geschreven staat, overal uitstrekt, ten aanzien der heele wereld ten uitvoer legt, zonder ander regeringsmiddel dan berispingen of luttelingen; die hare civiele lijst betaald ziet, voor dat men de wettelijke belasting heeft opgebracht; wier raadgevingen krachtiger dan wetten zijn; en die om zoo te spreken, met een oogwenk zeven millioen menschen geleidt. Verplaatst u een oogenblik in het standpunt van dezen zelf belang hebbenden middelaar tusschen Ierland en Engeland, met andere woorden tusschen den slaaf, die met ongeduld zijn jak torschende, elk oogenblik tot opstand bereid is; en den meester, die eindelijk warsch van het toegeven, door verbittering voortgestuwd, dreigt tot geweldadigheden over te gaan. Ziet hem tusschen die twee tegenstrijdige drijfkrachten, den slaaf leeren, hoe hij, daar waar de kracht ontbreekt, de list moet te haat nemen, hoe hij steeds moet dreigen, zonder ooit te slaan; en vreedzaam bereid (pacifiquement agité) zich altijd op den uitersten grensmaal houden moet, die den wettelijken tegenstand afschijnt van het oproer; die nu den meester verschrikt, door de kracht zijner stem, dan

weder deszelfs lof bezingt; die nu op de openbare plaatsen gebaren maakt en spreekt als een bezetene, dan weder in plegt staatsie, ten hove gaat; die muggenzift als een advocaat, en dondert als een volksmanmer; die de tegenstrijdigste hoedanigheden en gebreken in buitenmatige evenredigheden te zaam vereenigt; die zich heurtelings bedient van arglistigheid en openbartheid, van bedachtzaamheid, en gewelddadigheid, van mannelijk krachtbetoon, en sijne behendigheid, van waarlijkheid, en ruwheid, van de verhevenste welsrekendheid en alledaagsche woordenpraal en dat alles, men moet het zeggen, mengelt, vereenigt, versmelt in één gevoel, dat nooit verandert, de vurigste liefde voor zijn vaderland, geheel en al vereenzelvigd met dien wonderlijken, grootschen lichaamsbouw, dien men Daniel O'Connell noemt.

Der volksmanmer, zoo als de Whigs, de *bedel Koning* zoo als de Tories, of de *verlosser*, gelijk de bewoners van Ierland zeggen, is geboren in het zuid westelijk gedeelte van Ierland, eene bergachtige en woeste streek der provincie Munster, in het graafschap Kerrij, te Carhen, in 1774, een der slechtste jaren van Ierland hoewel het nooit goede heeft gehad. De familie van Daniel, uit Milesiaansche oorsprong, had in de bloedige gevechten van de Anglo-Normandische overweldiging eenen grooten rol gespeeld. De *volksmanmer* heeft de veerkracht en de vijandschap geërfd van zijne voorvaderen, de opperhoofden van den *clan* van Iverrarah, die, om mij van de uitdrukking van den ouden kronijkschrijver der verovering, Hamner, te bedienen, de galante Ridders van Brittanje te voet en te paard als dappere mannen met den sabel in de vuist onthaalden. De laatste afstammeling van dit geslacht, de vader van Daniel, Morgan O'Connell, bebouwde het land zijner voorvaderen, onder den titel van Pachter van het Protestantische collegie van Dublin; hij heeft niettemin aan zijnen zoon, den oudsten zijner familie, een vrij aanzienlijk verinogen nagelaten, hetwelk gevoegd bij dat van eenen veel rijkeren oom, van toen af, O'Connell zeer gunstig voor een Katholijke in de maatschappij plaatste. De eerste opvoeding van den jongen Daniel werd aan de zorgen van een dier oude priesters, en vurige patriotten toevertrouwd, welke er zoo velen in Ierland zijn; en waarvan Shiel ons het afbeeldsel zoo duidelijk in het portret van den vader Murphy de Corafin heeft voorgesteld. *)

Het scheen dat men hem eerst voor het priesterschap bestemde. De anglikaansche onverdraagzaamheid was toen op het hevigst; de Katholijke collegies waren in de drie Koninkrijken verboden en aan de geheele Ierlandsche jeugd bleef niet anders over, dan de keus tusschen domheid, godsdienstverzaking of het verlaten van het vaderland.

De vader van O'Connell koos voor zijnen zoon deze laatste partij, zond hem eerst naar Leuven bij de Paters Dominikanen, en van daar naar St. Omer, bij de Jesuiten, waar hij twee jaren doorbragt, en blikken gaf, sterker met den vuist dan met de pen te zijn; hij maakte daar in de studie niet zeer groote vorderingen. Ik weet niet zegt, Shiel, wat de bestemming van O'Connell deed veranderen. Het schijnt dat hem de nieuwe loopbaan bekoorde, welke hem de gerechtsbalie aanbod, die juist even te voren voor de Katholijken geopend was. Hij verliet St. Omer, en werd bij de Iersche regtbank omtrent den Paaschtijd in 1788 aangenomen. Ook dit was voor Ierland een noodlottig en bloedig jaar, waarin de jonge advocaat, toen hij in zijn vaderland aanlandde, hetzelfde oproerig, overwonnen, en door eene verschrikkelijke krijgswet gedrukt, bevond, en al aanstonds tegen Engelsche bajonnetten, galgen en lijken aansloot. In eene vergadering der advocaten van Dublin, die bij een geroepen was om tegen de *acte van vereeniging* te protesteren nam een jongeling van 24 jaren herhaalde malen het woord op, onderscheidde zich door de bittere vurigheid van zijne uitvallen tegen de nieuwe gestrengdheden van Engeland en de wettelijke vernietiging van de onafhankelijkheid zijns vaderlands. Dit was Daniel O'Connell.

Van 1798 tot 1810 verloopt het leven van O'Connell in de uitoefening van zijn beroep, en weldra, niet tegeestaande de hinderpalen, welke zich opdoen, omdat hij Katholijk is, verheft hij zich tot onder de eersten der balie, trekt de bewondering zijner geloofsgenooten tot zich, en legt den grondslag van zijne politieke magt. Voor elke burgerlijke, administratieve, of militaire bediening onwaardig verklaard; van alle regten beroofd, behalve van het regt, dat hun verpligt zware

*) Men vindt dit in de *Election de M. O'Connell etc.*, uitgegeven door de Biblioth. Cath. de la Belgique, Louvain, chez van Lindhout et van der Zaude, 1829.

belastingen te betalen, bestond de Katholijk, om zoo te spreken, niet als burger, O'Connell besloot al deze kluisters een voor één te verbreken, met het eenige wapen, dat hem was overgebleven, te weten zijne taal. Zijn aanzien bij de balie, welke hem als geboren verdediger der Katholijken, zoo wel in burgerlijke, als criminele zaken, deed optreden, diende uitermate de zucht die hem bezieldde om den verlosser zijns vaderlands te zijn.

Hier voegen natuurlijke eenige woorden over de zoo afwisselende en bedrijvige taak, welke O'Connell als advocaat en volksmanmer gedurende 30 jaren te vervullen had, doch waarvan hij een belangrijk gedeelte heeft afgelegd, nu hij van de balie heeft afgezien. Shiel schildert ons O'Connell in dit tijdperk zijns levens af, in een portret, waarin het Engelsch humeur geheel met het fransche dichtren vuur instemt. Daar moet gij den advocaat in zijn smaakvol hôtel van Merriion-Square zien; eerst als een gestreng kluizenaar, voor dag en daauw opgestaan, en verdiept in de studiën der talrijke geregtstukken, die rondom hem liggen; dan, eenige uren later naar de regtbank snellende, ziet gij hem met rasse schreden de zaal der *passerius* doorloopen, bloeiende van gezondheid en leven, terwijl hij eenen zoo grooten bundel papieren met vaderlijke teederheid tegen zijne borst klemt, dat zijn sterke arm die nauwelijks kan torschen.

Eene ondoordringbare rij van cliënten en procureurs omringt hem, met uitgerekten hals en open mond en ooren, terwijl zij in de haast een advies vragen, dat zij kans hebben door vleijerijen *gratis* van den raadshoer af te persen; dan bersten zij uit van lagchen bij den overvloed van zijne vrolijke en gemeenzame boeterijen; of beven als hij op eenen ernstigeren en sterkeren toon zich als profeet voordoet, en hun aankondigt dat het uur der verlossing van Ierland nabij is; maar nu begint het pleiten; de Raadshoer loopt vlug van zaal tot zaal doet alleen het werk van twintig anderen, door mengt iedere zaak van het hof van assise of correctionele politie met een welsprekend protest tegen de acte van unie, en de engelsche dwingelandij, vereenzelvigt geheel Ierland met den nietigsten zijner cliënten, en steekt ter goeder trouw zijn honorarium in den zak, als een mensch die zich aan zijn vaderland ten offer geeft. — Het slaat drie uren; de regters verlaten hunne zitplaatsen; O'Connell spoedt zich zweetende naar de *meeting* welke in de eerste herberg de beste is bij een gekomen; en daar bestuurt hij den orkaan der populaire debatten, met zulke kracht van stem, en zulk eene verdubbelde veerkracht, dat hij voorkomt als hadde hij den geheelen dag nog niets gedaan; ten zeven ure wacht hem een banket, hij zal er zich als een vrolijke gast gedragen, een half dozijn redevoeringen tot lof van Ierland houden, vervolgens laat heengaan, en aan een korten slaap nieuwe krachten vragen om den volgende dag weder te beginnen. — (Wordt vervolgd.)

Wij hebben onlangs de bekeering van eenen jeugdigen Arabier gemeld, ziehier, wat wij deswegens in den *Ami de la Religion* nader lezen.

In het geloofsonderwijs door den Bisschop van Algiers op den 9 Januarij gegeven, komen vele omstandigheden voor, omtrent den jongen Arabier, die den 6. Januarij te Vaugirard geloopt is; en dit verschaft ons de gelegenheid om het een en ander van deze bekeering te verhalen.

Omstreeks drie jaren geleden na dat Constantine in de magt der Franschen gevallen was, droeg Mgr. Dupuch, die voor de eerste maal zijn diocces bezocht, in tegenwoordigheid van het leger midden op de vlakte bij de stad het H. Misoffer op; en zich tot de menigte wendende gaf hij zijnen zegen.

Het kanoon donderde, de tamboers sloegen hunne trom, en de Arabische hulpvrouwen, die onder de Fransche verspreid waren, staken hunne slagvwaarden in de hoogte en beschouwden met verbazing deze indrukwekkende plegtigheid. Een van hen, de neef van den Beij van Constantine, die voor de vrijheid van zijn vaderland moedig gestreden had, was toen brigadier bij de inlandsche ruitery. Even bewogen als verbaasd, ging hij naar zijnen luitenant en vroegde hem, den Bisschop bedoelende, wie is toch deze man? — Dit is de opperpriester der Christenen. — Wat heeft hij gedaan? — Hij heeft ons gezegend. — Waarom? — Om ons deugdzamer te maken. Als een mensch slecht s zegent hij hem, en deze mensch wordt weder deugzaam. De spottelij van eenen goddelooze zou de Arabier ongeloovig gelaten hebben, doch deze woorden

